

Jyväskylän pitäjän
Kunnallinen fertomus
vuodelta 1909

Jyväskylässä 1910
Sanomalehden o.y. Keski-Suomen kirjapainos ja

Aukulause.

Kun nyt entisen hyvän tavaran mukaan on Kunnallinen kertomus vuodelta 1909 Kunnallislaatakunnan toimesta kuntalaisille julkistava, on kuitenkin minulle aiwan mahdotonta seikka peräisen ja täydellisen kertomuksen laatinminen sentähden, etteivät eri toimikunnat ole aikoinaan antaneet tarwittavia tietoja toiminnastaan kertomusta warten. Tseen kuitenkin lautakunnan pöytäkirjojen perusteella ja yksityisesti hankkimaini tietojen mukaan mitä woin, ja kun liitän kertomukseen rahastonhoitajan antamat tiliotteet kunnan rahavarain hoidosta, niin on kuntalaissilla tilaisuus nähdä miten heiltä fannetut rahat on käytetty.

Hyväskylässä hubitkuulla 1910.

Juho Karjalainen.

Kuntakokoukset.

Kuntakokouksen esimiehenä heinäkuun 31 päivään eli sen monivuotisen ja tarmekas esimies maanviljelijä Adolf Halinen. Mutta heinäkuun 31 päivänä hän älkäsi vaamatta muutti manan majoille, jättäen korvaamattoman aukon kuntamme johtomiesten riiveihin. Kun hänen maalliset jäännöksensä elokuun 9 päivänä lätkettiin isämmaan pween, laskettiin hautakummulle kuntamme puolesta kuihtuva seppeli. Lepää rauhaassa päivätyösi päättyy.

Heinäkuun 31 päivästä alkain hoiti kunnan esimiehen tointa varaeimies Juho Karjalainen. Kuntakokousia vuoden ajalla pidettiin 14, joissa käsiteltiin 108 asiaa ylipäänsä tavallisista juoksevia asioita. Mäinihemistä kuitenkin ansaitsee kunnan päättöket kunnallislautakunnan ja waiwaiskoitohallituksen tehtävän sisistään erottamisesta, waltunton asettamisesta kuntaan, joka viimeainittu päättös astuu käytäntöön vuoden 1911 alusta. Tämä päättös olikin tärkeä, ajantasaatima toimenpide ja tulee olemaan käänteen tekewä kuntamme kunnallisen elämän alalla. — Harrastus kunnan asioihin on viimeaitoina ollut huomattavasti laimentumaan pän, minkä seikan jokainen asioita seurannut on ikäväksiin huomannut ja joka myöskin käy ilmi kuntakokouksen pöytäkirjoja tarkastellessa. Useammassa kokousessa on ollut sangen vähän osanottajia. Asiat ovat näin ollen useinkin tulleet aiwan pinta-puolisesti käsitellyiksi ja harkituiksi. Toivottavasti waltuustojärjestelmä tulee tässä suhteessa tekemään suuren parannuksen.

Kunnallislautakunta.

Kunnallislautakuntaan ovat kuuluneet: tal. Jalmari Rauhauiempi esimiehenä ja samalla rahastonhoitaja, sörvari M. Huovelin varaeimiehenä ja jäseninä talolliset Otto Karpio, Taavi Siitki, Juho Vanhala, R. Rajala ja torpparit R. Rajala, Emil Parkonen, Emil Koppele, Kalle Häkkinen ja Alanius Herranen.

Kuten ennenkin, on Kunnallislaatakunnalle, varsinaisten kunnallisten tehtävän ohessa kuulunut myös terveys- ja waiwaishoito, sekä loppnuolella vuotta myös vuokralautakunnan tehtäväkin. Kokousia on pidetty lähes parikymmentä ja on niissä enimmäkseen keskusteltu ja päättetty waiwaishoitoon kuuluivista asioista.

Waiwaistalo.

Johtajattarena on toiminut Otteljana Ruuskanen, työnjohtajana Matti Ruuskanen ja renkinä Santeri Rusila. Hoidokkaita on ollut: tammikuulla 58, helmikuulla 59, maaliskuulla 69, huhtikuulla 68, touko-kuulla 68, kesäkuulla 65, heinäkuulla 66, elokuulla 67, syyskuulla 65, lokakuulla 64, marraskuulla 66 ja joulukuulla 66 henkeä.

Ruoka-aineina on käytetty 14,845 kiloa leipää, 435 kiloa lehmänlihaa, 150 kg. sianlihaa, 7,361 kg. jauhoja, 74 hektol. perunoita, 9 hl. suoloja, 57 nelikkoa siilakoita, 6,678 litraa maitoa, 1,155 litraa ryyniä ja 584 litraa herneitä.

Kansakoulut.

Kansakouluistamme, joita yksitoista, niistä 2 kaksiiskenlta, annetaan tietoja vain muutamiesta. Muit opettajat, paitsi seuraavat, eivät ole antaneet kouluistaan mitään tietoja:

Kunnan kansakouluista on Suvinenien koulu ūurin; sillä siinä on nykyään kolme opettajaa ja oppilaita koko joukon toista sataa, kuten seuraava taulu osottaa:

Osastot	Kewätluukausi 1909		Syysluukausi 1909	
	Pojat	Tytöt	Pojat	Tytöt
1 osasto	21	19	26	25
2 "	21	11	20	15
3 "	14	12	19	10
4 "	12	12	13	9
Yhteensä	68	54	78	59

Kewätluukauden päättynessä sai päästötodistuksen 11 poikaa ja 12 tytötä.

Syysluukauden alussa pidettiin pienetulostenkoulu 6 viikkoa. Oppilaita oli siinä yhteensä 112, joista otettiin varsinaiseen kansakouluun 49.

Opettaja M. A. Seini on opettanut yhdistettyä 3—4 vuosioastoa; opettajatar Katri Arho kewätluukautena 1:stä osastoa ja syysluukaudella 2:sta osastoa; opettajatar Lyydi Soini kewätluukaudella 2:sta osastoa ja syysluukaudella 1:stä osastoa.

Johtekuntaan ovat kuuluneet: sntie Juhe Karjalainen (eimies), Oskar Salonen (rahaostonhoitaja), Oskar Töyrula, neiti Ida Belitz ja Niina Peuranen sekä seppä J. Matarainen.

Johtokunnan huostasissa olevan oppilasrahaston jäästö oli ^{31/12} 1909
Smt. 463: 81.

Koulun rakennukset ja kalusto on wakuutettu „Pohjolaša”:

Päärakennus	25,000	markasta
Opettajattaren asunto	3,200	"
Luokkahuoneet	5,100	"
Koulukalusto	1,100	"
	Yhteensä	34,300 markasta.

Senaatin Kirkollisasiain toimituskunta on päättöfellään maaliskuun 13 päivältä 1909 koulun johtokunnalle tietoon saatettawaksi ilmoittanut, että koulun kolmannen opettajan palkkaamiseksi on waltio-apu myönnetty luokkahuoneen puutteen täyden ainoastaan 1 päivään elo-kuuta 1911.

Jä koska opettajattaren asuntokin on ollut vuokrattava, johtuu tästä se, että koulupiiriin on hetimiten nusi koulutalo rakennettava. Koulun nykyinen tonttimaa on lisärakennuksiin nähdyn kuitenkin ahdas ja epäkäytännöllinen.

Olkoon mainitnu tässä sekä, että koulun arkistoon on myt hankittu lääninmaanmittauskonttorista oikeaksi todistetut jäljennökset koulupalstan kartasta, maanmittarintoimituskirjasta, lainhuudatuspöytäkirjasta ja tilanomistaja A. Schildt'in lahjakirjasta.

Tietoja Jyväskylän Kelson kouluista vuodelta 1909.

Kelson kylän kansakoulun johtokuntaan kuuluvat: talolaiset Oskari Kylmälähti esimiehenä, Jeremias Walkola rahastonhoitajana, Adolf Mäkinen ja Anton Höwila sekä emännät Fredrika Sysmälä ja Ida Lahti. — Opettajana toimii Agnes Auer. Poikain käsitöitä johtaa Vihtori Wirtamo.

Kewälukaudella oli koulussa 23 poikaa ja 20 tyttöä, yhteensä 43 oppilasta. Näistä sai päästötodistukseen 4 poikaa ja 6 tyttöä, yhteensä 10 oppilasta. Syyslukukausi alotettiin kaikki-osaistoisella „pientenlasten koululla”, jossa oli kaikkiaan 27 oppilasta. Varjinaiseen kansakouluun

otettiin näistä 8 poikaa ja 5 tyttöä, yhteensä 13 oppilasta. Kätkiaan sisäänskirjoitettiin 24 poikaa ja 23 tyttöä, yhteensä 47 oppilasta.

Koulunkäyntiä haittaavaa kultautua ei ole ollut, joten koulu on koko vuoden keskeythymättä saanut olla toimesaan.

Drawissaaren kansakoulun johtokuntaan ovat v. 1909 kuuluneet: agronomi M. Nieminen (wainaja) esimies, maanvilj. T. Ikonen taloudenhoitaja, emännät M. Niijasaho ja T. Siikki, maanvilj. M. Syvälahti ja O. Siikki.

Opettajana edelleen on Sandra Niemelä. Poikien käsitöitä johtaa Oskar Ilmoniemi.

Oppilaita oli kewätluukaudella: poikia 14, tyttöjä 17, yhteensä 31; syysluukaudella: poikia 13, tyttöjä 15, yhteensä 28. Kewätluukausi alkoi 7 päivää tammik. ja päätti 22 päivää toukokuuta, jolloin päästötodistuksen saaneina eroosi koulusta kaksi poikaa ja neljä tyttöä, yhteensä kuusi oppilasta. Syysluukausi alotettiin pientenlastenkoululla elokuun 16 p. Pienten koulu festi 6 viikkoa. Varsinaisen koulu alkoi syyskuun 27 p. ja päätti joulukuun 18 päivää.

Oppilaiden terveydentila on ollut hyvä ja koulunkäynti jotenkin jäännöllistä.

Nyrölän kansakoulun johtokuntaan ovat v. 1909 kuuluneet: A. Huovila, esimies, E. Koppila, taloudenhoitaja, O. Laukkonen, A. Oksa, K. Toivainen ja emäntä Ida Heino.

Opettajana on toiminut J. Leppänen ja tyttöjen käsitöiden opettajana Hilma Leppänen.

Kewätluukaudella oli koulussa 18 oppilasta, joista päästötodistuksen sai 3:me (2 poikaa ja 1 tyttö.)

Syysluukausi alettiin Pientenlastenkoululla elo. 16 päivänä. Siellä oli yhteensä 28 oppilasta. Varsinaiseen kansakouluun, joka alkoi lokakuun 1 päivänä kirjoitettiin 18 oppilasta.

Kuikan kansakoulu: Kuikan kansakoulun johtokuntaan ovat v. 1909 kuuluneet: taloll. N. Granroth, esimiehenä, taloll. Aug. Häkinen

taloudenhoitajana sekä jäseninä torpparit J. Hytölä ja S. Linna sekä emämiät A. Häkinen ja J. Granroth.

Opettajana on kewätlukukaudella ollut Urvi Murtowaara, syyslukukaudella Jaakko Soini; tyttöjen käsitöönopettajana Rauha Murtowaara.

Oppilaita oli kewätlukukaudella 34, mutta syyslukukaudella johtokunnan ja opettajan välistet rettelöt saiivat oppilaatkin puolella wähentymään.

Koululle tehtiin vesikaiwo ja hyvä tuliskin.

Paloapuhtion kertomus vuodelta 1909.

Jyväskylän pitäjän Paloapuhtion tila ei ole sitten edellisen vuoden muuttunut, paitsi että joitakin vakuutuksia on saatu irti, joiden sijaan on myös tullut uusia. Vakuutussumma vuoden lopussa oli yhteensä 3,234,320 markkaa. Kiinteätä (huoneraikuuksia) oli vakuuttettu 2,240,530 markan arvosta ja irtainta tavarata oli 993,790 markan arvosta.

Kulutus vuosi oli yhtiölle hyvin omissinen vuosi, sillä summa palowahinkoja ei tapahtunut. Tulipaloja oli ainoastaan 6 ja nekin olivat hyvin pieniä. Palowahingot maksettavaksi joutunut summa oli siis ainoastaan yht. 1,721 markkaa. Paloraha on siis pysynyt vaan 2 markassa tuhannelta. Paloissaan tileistä näkee yhtiön rahallisen tilan.

Frans Ahola.

**Lihennysotteet kunnan rahastonhoitajan tilseistä
vuodelta 1909.**

Aleksanteri II:sen stipendirahasto.

Tulot:

Säästö vuodelta 1908	1,159: 43
Kerroja vastakirjan mukaan	57: 95
	1,217: 38

Menot:

Talletettuna kunnan säästöpankissa	1,217: 38
--	-----------

A. J. Arwidsonin rahasto.

Tulot:

Säästö v:sta 1908	2,156: 81
Kerroja vastakirjan mukaan	107: 80
	2,264: 61

Menot:

Talletettuna kunnan säästöpankissa	2,264: 61
--	-----------

Vanqinwartijarrahasto.

Tulot:

Säästö v:sta 1908	343: 07
Kannettu v. 1908 veroja	512: —
	855: 07

Menot:

Erik Ahola nestanut	300: —
Kassasäästö	555: 07
	855: 07

Wiiuaverorahasto.

Tulot:

Säästö w:ltä 1908	900: 42
Kaatu viiuaverorahoja w:sta 1907 . . .	548: 78
	1,449: 20

Menot:

Kassajäästö	1,449: 20
-----------------------	-----------

Jyväskylän lainakirjastokonto.

Tulot:

Säästö w:sta 1908	609: 05
Kannettu vuoden 1908 veroja	393: 40
	1,002: 45

Menot:

Palokan lainakirjastolle	20: —
Wesangan "	75: —
Kuikan "	25: —
Drawasaaren "	100: —
Kunnan pääkirjastolle	300: —
Kassajäästö	482: 45
	1,002: 45

Toivakan lainakirjastokonto.

Tulot:

Säästö w:ltä 1908	33: 80
Kannettu vuoden 1908 veroja	57: 30
	91: 10

Menot:

E. Ukkonen nostanut	60: —
Kassajäästö	31: 10
	91: 10

Jyväskylän kirfonkonto.

Tulot:

Kannettu vuoden 1908 veroja	4,113: 90
-------------------------------------	-----------

Menot:

Tob. Kylmälähti nostanut	3,000: —
Maksettu welka Äänikassalle	443: 19
5 % korkoa sille	22: 07
Kassajäästö	<u>648: 64</u> 4,413: 90

Toivakan Kirkonkontto.

Tulot:

Säästö w:lta 1908	820: 24
Kannettu vuoden 1908 veroja	<u>412: 50</u> 1,232: 74

Menot:

K. Humalajärvi nostanut	1,232: 74
-----------------------------------	-----------

Koiraverokontto.

Tulot:

Kannettu vuoden 1908 veroja	796: —
---------------------------------------	--------

Menot:

Maksettu takaisin koiraveroja	28: —
Koiraluettelo	2: 75
Petolintujen tapporahoja	204: 75
Säästö siirr. kunnallisverojen kantarahastoon	<u>560: 50</u> 796: —

Kunnallisverojen kantarahasto.

Tulot:

Säästö vuodelta 1908	2,419: 90
Siirretty koiraverorahastosta	<u>560: 50</u> 2,980: 40

Menot:

Kassajäästö	2,980: 40.
-----------------------	------------

Toivakan kansakoulunkontto.

Tulot:

Säästävä vuodelta 1908	27: 20
Kannettu vuoden 1908 veroja	<u>1,656: 80</u>

Menot:

A. Ukkonen nostanut	1,527: 20
Kassasäästävä	<u>156: 80</u>

Jyväskylän kansakoulunkontto.

Tulot:

Kannettu 1908 vuoden veroja	23,312: 10
Waltiolta opettajain palkkoja	8,172: 50
Waltiolta kansakouluoppilasten kirjain ostoon	<u>1,627: —</u>

Menot:

Waltiolainain korko ja kuuletus	4,140: —
Jatkolan talon kunnan- ja kruununverot	31: —
" papinmaksut	17: 60
Kansakoulujen opettajille waltiolta tulevat palkat	8,172: 50
Kansakoulujen oppilasten kirjat	3,664: 37
Haapakosken koululle	1,850: —
Jokivarren	1,800: —
Suvimäen	3,350: —
Keljon	3,100: —
Kuikan	1,200: —
Nyrölään	700: —
Drawasaaren	900: —
Puuppolan	1,000: —
Palokan	1,000: —
Wesangan	1,000: —
Haapakosken koulun riitakuluja	460: 40
Lainain korkojen lähetyskulut	11: 93
Maksettu velka Palokassalle korkoineen	127: 66
Maksettu lainan korko Waiwaiskassalle	408: 14
Maksettu lainan korko Äänikassalle	129: 25
Maksettu lainan lyhennystä Äänikassalle	<u>48: 75</u>

33,111: 60

Äänitakajan kontto.

Tulot:

Säästö w:lta 1908	2,486: 07
Saatu vuoden 1905 veroja	144: 70
Rostettu Kansallisosakepankista wechselillä	3,000: —
Kaunettu vuoden 1907 veroja	36: 50
Verowalituskulujen saatu	40: —
Kaunettu vuoden 1908 veroja	7,551: —
Jyväskylän kirkon kassaa maksaa velskaa torkoineen	465: 26
Kansakoulukassaa maksaa lainan lyhennystä ja korot w:lta 1908	178: — 13,901: 53

Menot:

Kunnan esimiehen palkka	150: —
Lautakunnan esimiehen palkka	650: —
Rahastonhoitajan palkka	650: —
Holhouslautakunnan palkka	250: —
Kihlakunnan lautamiesten palkat	500: —
Vantakunnan jäsenten palkat	490: —
Verotuslautakunnan lisäjäsenten palkat	164: 50
Tutkijalautakunnan palkka	54: —
Waalilautakuntien palkat	971: —
Tilintarkastajain palkat	300: —
Kätilöiden palkat	390: —
Sairaanhoitajan palkka	418: 25
Uusiajopalkkoja	190: —
Sovinte-oikeuden pöytäkirjat ja palkat, vuoden 1908 tilien selvityksestä	95: 50
Säästöpankin lainan lyhennystä ja korot	3,573: —
Kuvernöörin ja Senaatin päättösiistä	121: —
Takaishin tuomituita kunnan veroja vuosilta 1907, 1908 ja 1909	629: 55
Sanomalehti-ilmoitukset ja painothöt	400: —
Kirjanpito y.m. kirjoista ja tarpeista kunnan virkailijoille	121: 50
Kansallisosakepankille, wechselin lunastus	3,000: —
Henkikirjain lunastus w. 1909	147: —
Markkinapoliijen palkkoja	130: —

Henkirjain lunastus w. 1908	142: 50
Muita sekalaisia menoja	472: 68
Kassafäästö	<u>860: 05</u> 13,901: 53

Waiwaiskassjan kontto.

Tulot:

Kassafäästö w:ltä 1908	2,915: 45
Hoidokkaiden hoidosta, omilta kuntalaisilta	236: 65
Ulkoseurakuntalaisten hoidosta	968: 90
O. Oksanen voitto-osuuus Suomi-yhtiöltä	11: 63
Waiwaisprosentteja	131: 52
Kannettu vuoden 1908 veroja	24,298: 30
Kansakoulukasssa maksaan welan korkoja	<u>408: 14</u> 28,970: 59

Menot:

Waltiolainain korko ja kuuletus	1,750: —
Suomi-yhtiön korko	1,250: —
Niuwanniemen keskussaitokseen	1,172: 70
Sairashuonemaksuja	1,350: 72
Lääkärienv palkkoja	453: 50
Lääkkeistä	592: 20
Mykkäkouluiille mykistä	150: —
Waasan läänin kotikoululle	40: —
O. Oksanen henkilökuutusmaksu	56: —
Hoidokkaiden hoidosta	6,153: 80
Sairaus- ja hautausapuja	320: 80
Korvauksia ulkoseurakunnille	400: 14
Leikkuruuhoneen korjauksesta	181: —
Lasten tarkastajille palkat	66: —
Waiwaistalon isännöitsijän palkio	20: —
Satunnaiset jauhoawut	2,418: 10
Waiwaistalon jauhot	2,179: 50
" silakat	329: 75
" herneet	179: 85
" suolat	20: —
" rypynit	127: 50
" öljy	40: 50
" polttopuut	1,157: 80

Waiwaiastalon taloustarpeista, M. G. Oksa-	
lan lasku	91: 60
Waiwaiastalon palowakuutukset	273: 60
" telefoonimaksu ja korjaus	67: 50
" johtajatar nostanut	1,650: —
" kunnan ja kruunun maksut	80: 68
" papin ja kirkonpalvelij. palkat	29: 25
" hourujen koppien lukot	240: 50
Köyhien hautauksesta	69: —
Sekalaisia menoja	565: 09
Kassasäästö	<u>5,793: 51</u> 28,970: 59

Palokassjan kontto.

Tulot:

Kassasäästö w:ita 1908	172: 21
Kannettu valkuutusmaksuja w:ita 1908	6,358: 20
Saatu velsä kansakoulukontolta, korkoineen	<u>127: 66</u> 6,658: 07

Menot:

Wirkailijat ja hoito	368: 50
Takaisin palorahoja	6: 40
Korvaauksia palowahingoista	1,920: —
Talletettu Säästöpankkiin vastakirjalla	3,000: —
Kassasäästö	<u>1,363: 17</u> 6,658: 07

Manttaalikassjan kontto.

Tulot:

Kassasäästö w:ita 1908	2,756: 70
Kannettu vuoden 1908 veroja	<u>12,978: 40</u> 15,735: 10

Menot:

Waltiolainan korko ja kuuletus	1,504: 15
Jyväskylän Säästöpankin lainan korkoja	506: 58
Saman lainan lyhennystä	4,000: —
Kestikivareista	3,565: 07
Tien viittomisesta	37: 50

Lumireen ajosta	2,373: 50
Toivakar ja Kangasniemen tiestä	1,623: 25
Ruuhimäen tiestä	116: 70
Halselle matkoista festikiewarikoukkiin	28: 70
Takaisin liikoja manttaaliweröja	18: 20
Nyrölän koulutiestä	50: —
Jatkolan maantien korjuusta	10: —
Nyrölän kylätiestä	72: —
Kuvernöörin päätölkfestä, Kestikiewarin ja kyydinpidon järjestämisistä	17: 90
J. Wanhalalle, hiekkapaikkojen hausta	35: —
Maantien kaiteiden, siltain ja rumpujen kor- juusta	698: 91
M. Wehmaalle, riitakuluja	180: 60
Kassasäästö	897: 64
	15,735: 10

Alma Belanderin kontto.

Tulot:

Paperiteollisuuden tapaturmavähtiöltä	36: 75
" " "	22: 50
	59: 25

Menot:

Alman hoidosta, Ylhälle	7: 50
" Pynnösselle	40: —
Kassasäästö	11: 75
	59: 25

Laina Belanderin kontto.

Tulot:

Paperiteollisuuden tapaturmavähtiöltä	59: 25
	59: 25

Menot:

Lainan hoidosta, Ylhälle	57: 50
Kassasäästö	1: 75
	59: 25

Juoksewan tilin lontto.

Tulot:

Nostettu Kansallispankista	22,463: 55
Kassasäästö vuodelle 1910	<u>9,106: —</u> 31,569: 55

Menot:

Amiettu Kansallisosakepankille	<u>31,569: 55</u> 31,569: 55
--	------------------------------

Säästötilin lontto.

Tulot:

Talletus Kansallisosakepankissa	<u>5,000: —</u> 5,000: —
---	--------------------------

Menot:

Talletettu Kansallisosakepankkiin	<u>5,000: —</u> 5,000: —
---	--------------------------

Tasaustontto 31/12 09.

Wästattawaa:

Säästö Wanginwartia kontolla	555: 07
" Kantarahästo "	2,980: 40
" Wiinawero "	1,449: 20
" Kansakoulu "	156: 80
" Kirkollis "	648: 64
" Lainakirjasto "	482: 45
" " " Toivakan	31: 10
" Manttaalikassan "	897: 64
" Palokassan "	1,363: 17
" Waiwaiskassan "	5,793: 51
" Äänikassan "	860: 05
" Alma Pelanderin "	11: 75
" Laina Pelanderin "	<u>1: 75</u> 15,231: 53

Wastaawaa:

Kansallisosakepankissa säästötilillä	5,000: —
" juoksevalla tilillä	9,106: —
Käteinen kassa	<u>1,125: 53</u> 15,231: 53

Inuentaario

Varat:

Kassasäästöt:

Kunnallisverojen kantarahasto	2,980: 40
Wiinaverorahasto	1,449: 20
Wanginwartiarahasto	555: 07
Jyväskylän lainakirjastorahasto	482: 45
Toivakan "	31: 10
Toivakan kansakoulurahasto	156: 80
Jyväskylän kirkonrahasto	648: 64
Manttaalirahasto	897: 64
Palorahasto	1,363: 17
Waiwaisrahasto	5,793: 51
Lainaus kansakouluille	8,162: 82
Äänirahasto	<u>860: 05</u>
Lainaus kansakouluille	2,536: 31
Alma Pelanderin rahasto	11: 75
Laina Pelanderin "	1: 75
	<u>25,930: 66</u>

Kassanvajaaukset:

Kansakoulurahasto welkaa waiwaiskassalle	8,162: 82
" " äänirahastolle	2,536: 31
	<u>10,699: 13</u>

Smt. 15,231: 53

Kassasäästöt:

Aleksanteri II stipendirahasto	1,217: 38
A. J. Arwidsonin rahasto	2,264: 61
Palorahaston säästö talletettuna Jyväskylän kunnan säästöpankissa	<u>31,041: 85</u> 34,523: 84
Kansakoulujen omaisuus	196,264: 46
Waiwaiatalon "	53,711: 75
Nyrölän koulun metsäpalsta	2,500: —
Jatkolan palsta	1,500: —
Leikkuuhuone	1,000: —
Kunnan Pääkirjasto	1,001: 75
Irtaimisto Pitäjäntiwalla	1,177: —
	<u>Smt. 306,910: 33</u>

joulukuun 31 p:nä 1909.

Welat:

Kansakoulukonto.

Waltiokonttorin laina n:o 396	8,452: 70	
sille 4 % torko $\frac{11}{4} - \frac{31}{12}$ 09	<u>244: 18</u>	8,696: 88
Waltiokonttorin laina n:o 1130	33,904: 54	
sille 3 % torko $\frac{10}{4} - \frac{31}{12}$ 09	<u>56: 50</u>	33,961: 04
Waltiokonttorin laina n:o 1432	8,126: 76	
sille 3 % torko $\frac{25}{8} - \frac{31}{12}$ 09	<u>84: 65</u>	8,211: 41
Waltiokonttorin laina n:o 1788	21,687: 78	
sille 3 % torko $\frac{22}{6} - \frac{31}{12}$ 09	<u>339: 79</u>	22,027: 57
Lainattu Vaiwaiskassalta		8,162: 82
" Äänikassalta	<u>2,536: 31</u>	83,596: 03

Vaiwaiskontto.

Suomi-yhtiön laina	25,000: —	
sille 5 % torko $\frac{1}{12} - \frac{31}{12}$ 09	<u>104: 16</u>	25,104: 16
Waltiokonttorin laina n:o 319	15,008: 10	
sille 3 % torko $\frac{23}{4} - \frac{31}{12}$ 09	<u>310: 16</u>	15,318: 26
Waltiokonttorin laina n:o 1868	9,381: 82	
sille 3 % torko $\frac{28}{2} - \frac{31}{12}$ 09	<u>236: 89</u>	9,618: 71
		50,041: 13

Manttaalikassa:

Waltiekonttorin laina n:o 25	9,015: 38	
sille 4 % torko $\frac{26}{4} - \frac{31}{12}$ 09	<u>275: 46</u>	9,290: 84
Jyväskylän kaupungin Säästöpankkiin		4,000: —
sille 6 % torko $\frac{1}{7} - \frac{31}{12}$ 09		<u>120: —</u>
		13,410: 84

Äänirahasto:

Laina Kunnan Säästöpankkiin		8,000: —
Varat velkoja suurennmat.		151,862: 53

Smf. 306,910: 33

Jyväskylästä heinäkuun 18 p. 1910.

Jalmari Rauhaniemi,
rahastonhoitaja.

Tilintarkastajain lausunto.

Rahastonhoitaja Jalmari Rauhaniemen laatimat kunnallistilit ovat jäätyneet tehdystä, emmekä ole löytäneet niistä yhtään virhetä, jonka tähden me ehdotamme, että tilit hyväksytään ja että tilintekijälle ja Kunnallislaulakunnalle myönnetään tilivapaus vuodelta 1909.

Eulo- ja menoarvio

Jyväskylän maalaiskunnalle v.ks 1910.

A. Menot:

Kansakoulurahasto:

12 kansakoulun ylläpito à 1,000 mk.	12,000:—
Suvimäen koululle apuopettajan palkkaan y.m.	1,000:—
Waltiolainan korko ja kuuletus	4,500:—
Satunnaisiin tarpeisiin	1,000:—
Lainan maksumm waiwaiskassalle	8,562: 82
" " Palorahastolle	121: 59
" " Äänirahastolle	2,685: 06
Ryöstölyhennyksien varalle	1,000:—
	30,869: 47

Koiraverorahasto:

Petolintujen tapporahoja	200:—	200:—
------------------------------------	-------	-------

Lainakirjastorahasto:

10 Piirikirjastolle à 25 mk.	250:—
Kunnan pääkirjastolle	100:—

Manttaalirahasto:

Maja- ja kyytilaitos	3,000:—
Siltain, rumpuin ja kaiteiden korjuu . . .	2,000:—
Lumireen ajo ja teiden viittominen	2,420:—
Ruuhimäen, Toivakan y.m. teiden tunnosjär- pito	2,000:—
Lainain korkoon ja kuuletukseen	2,000:—
Jyväskylän Säästöpankin lainan maksumm	4,000:—
	15,420:—

Wanginwartianrahasto:

Wanginwartian palkka	300: —	300: —
----------------------	--------	--------

Waiwaisrahasto:

Waiwaistalon menot, arvion mukaan	11,600: —
Lääkärin palkka ja lääkkeet	800: —
Sairaala- ja hourujenhuonemaksut	2,300: —
Korvausjia muille kunnille	400: —
Koulumaksuja mykistä, sokeista y.m.	500: —
Satunnaiset jauhoawut	1,600: —
Elätteelle sijoitetut	5,200: —
Satunnaisia menoja varaten	500: —
Ryöstölyhennyksien varalle	800: —
	23,700: —

Äänirahasto:

Kunnan virkailijain palkat	4,500: —
Sanomalehti ilm., painotyöt ja paperi	600: —
Takaisin tuomituita kuntamaksuja	700: —
Waalilautakunnat	1,800: —
Sekalaisia menoja	1,000: —
Lainan lyhennykseen säästöpankille	3,000: —
Ryöstölyhennyksiin	250: —
	11,850: —

Palorahasto:

Ohtiön hoitoon ja wahingonkorvausjuiin	6,000: —	6,000: —
--	----------	----------

Toiwakan kansakoulurahasto:

Toiwakan kansakoulun ylläpitoon	1,700: —	1,700: —
---	----------	----------

Toiwakan lainakirjasto:

Kirjaoston hoitoon	50: —	50: —
		Yhteensä Smf.
		90,439: 47

B. Tulos:

Kansakoulurahasto:

Säästöä vuodelta 1909	2,500: —
Werotuksesta tuloäyrin mukaan hankittawa	<u>28,369: 47</u>

Koiraverorahasto:

Koiraverot 2 markkaa koiraista	200: —	200: —
--	--------	--------

Gainakirjastorahasto:

Kassajäästö vuodelta 1909	350: —	350: —
-------------------------------------	--------	--------

Manttaalirahasto:

Säästö vuodelta 1909, noin	1,700: —
Majaa- ja kyytilaitoksen ylläpitoon, manttaalinomistajia werottamalla	3,000: —
Leitä ja siltoja warten manttaalimiehiä ja teollisuuslaitoksia werottamalla	<u>10,720: —</u> 15,420: —

Wanginwartiarahasto:

Säästöä edellisiltä vuosilta	300: —	300: —
--	--------	--------

Waiwaisrahasto:

Odottawissa oleva säästö	3,000: —
Kansakoulurahasto maksaa welkansa	8,562: 82
Waiwaisprosenttia noin	150: —
Korvausia muilta tunnista	600: —
Werotuksesta tuloäyrin mukaan	<u>11,387: 18</u> 23,700: —

Äänirahasto:

Säästö vuodelta 1909	1,700: —
Kirkonrahasto maksaa welkansa	450: —
Kansakoulurahasto maksaa welkansa	2,685: 06
Werotuksesta tuloäyrin mukaan hankittawa	<u>7,014: 94</u> 11,850: —

Pälterahasto:

Määräkanto 2 markkaa tuhannesta . . . . . 6,000: — 6,000: —

Toivakan lainakirjasto:

Määräkanto 10 p:iä hengeltä Toivakkalaisilta 50: — 50: —

Toivakan kansakoulurahasto:

Määräkanto tuloäyrin muk.	Toivakkalaisilta	1,700: —	1,700: —
			Yhteensä Smk. 90,439: 47

Kuntakokouksen määärättäväksi ehdotetaan, että waiwaismenoihin, edelläolewan lisäksi, maksaisiwät: talollisten ja säätyläisten pojat Smk. 2: 50, tyttäret 1: 50, rengit 2: —, pikkut 1: 50; torppien ja mäkitupien ja itsellisten pojat Smk. 1: — ja tyttäret 50 penniä.

Samalla ehdotetaan, että ei osalukuja verojen jaossa eikä wähempää kuin 5 penniä, tarvitse ottaa huomioon.

Hyväksylässä joulukuun 11 p:nä 1909.

Kunnallislautakunnan puolesta:

Jalmari Rauhaniemi.

Edellä olewan tulon ja menolnettelon on kunta 12 p:nä joulukuuta 1909 pitämässään kokouksessa yksimielisesti hyväksynyt, todistaa virallisesti

Juho Karjalainen,
kokouksen puheenjohtaja.

Tilattoman lainarahasto.

Hoitokuntaan ovat kuuluneet esimiehenä Juho Karjalainen ja jäseninä taloll. N. Raatikainen, J. Rauhaniemi, O. Ahola ja sörvari N. Huovelin.

Tili:

Tulot:

Edellisen vuoden säästö	1,388; 23
Uusi laina Suomen valtiolta $^{1/12}$ 09	30,000; —
Korkoja ja kuuletuksesta	1,470; 25
	Smt. 32,858; 48

Menot:

Maksuttu kuuletusta ja korkoa valtioselle sekä hoitokustannuksia	1,226; 69
Annettu 16 eri lainaa	26,400; —
Pankissa talletettuna $^{31/12}$ 09	5,051; 39
Käteistä rahaa $^{31/12}$ 09	180; 40
	Smt. 32,858; 48

Tilintarkastajain lausunto:

Tilin olemme tarkastaneet ja ehdotamme sen hyväksyttäväksi.

Wilja-aittan tila.

Siemenosaston rukiit:

Tulot:

Edellisen tilin säästö	1,141	hl.	28	litr.
Rästöt tuotu sisään	14	"	4	"
374 hl. kasvu 6 % muk.	22	"	44	"
	Yhteensä	1,177	hl.	76 litr.

Menot:

Rahalla maksetuita lainoja	19	hl.	84	litr.
Annettu Toivakan kunnalle	95	"	18	"
Rästtinä rästilistän mukaan	6	"	92	"
Säästö wilja-aitassa	1,055	"	82	"
	Yhteensä	1,177	hl.	76 litr.

Apuosaston rukiit:

Tulot:

Edellisen tilin säästö	579	hl.	60	litr.
333 hl. kasvu 6 % muk.	19	"	98	"
	Yhteensä	599	hl.	58 litr.

Menot:

Rahalla maksetuita lainoja	17	hl.	64	litr.
Annettu Toivakan kunnalle	120	"	—	"
Uusitu w. 1910	9	"	—	"
Rästissä rästilistän mukaan	7	"	36	"
Säästö wilja-aitassa	445	"	58	"
	Yhteensä	599	hl.	58 litr.

Öhravästaraston tila:

Tulot:

Edellisen tilin säästö	819	hl.	61	litr.
Rästit sisään tuotu	6	"	48	"
139 hl. kasvu 6 % muut.	8	"	34	"
	Yhteensä	834	hl.	43 litr.

Menot:

Rahalla maksettua lainoja	4	hl.	24	litr.
Myyty huutokaupalla y.m.	67	"	—	"
Annettu Toivakan kunnalle	58	"	30	"
Rästissä rästilistan mukaan	5	"	30	"
Säästö viljaa-aitassa	699	"	59	"
	Yhteensä	834	hl.	43 litr.

Kauravästaraston tila:

Tulot:

Edellisen tilin säästö	466	hl.	16	litr.
Rästit sisään tuotu	9	"	72	"
444 hl. kasvu 6 % muut.	26	"	64	"
	Yhteensä	502	hl.	52 litr.

Menot:

Tilistä poistettu tilintarkastajain muistutuksesta	2	hl.	16	litr.
Rahalla maksettua lainaa	2	"	12	"
Annettu Toivakan kunnalle	89	"	4	"
Uusittu vuodelle 1910	15	"	—	"
Rästissä rästilistan mukaan	14	"	36	"
Säästö viljaa-aitassa	379	"	84	"
	Yhteensä	502	hl.	52 litr.

M a h a t i l i :

Tulot:

Edellisen tilin jäästö	1: 73
19 hl. 84 litr. Siemenosastosta rahalla maksettu	297: 60
17 " 64 " Apuosastosta rahalla maksettu	264: 70
4 " 24 " Øhria rahalla maksettu	33: 60
2 " 12 " Käuroja rahalla maksettu	16: 95
67 " Øhria huutokaupalla y.m. myyty	589: 75
	Yhteensä Smf. 1,204: 33

Menot:

Uusien jääntöjen laatimiseen ja mahdistustulujan	50: —
Kirjapainokuostannukset	48: —
Palowakuutusmakset	98: —
Makasiinin vero 2:sta vuodelta	160: —
Tikarappusien ja rännien laittaminen	40: —
Mittamiesten ja johtokunnan jäsenten palkkoja	259: —
Kirjurin palkka	200: —
Satunnaisia menoja	16: 73
Rahaa kassassa	332: 60
	Yhteessä Smf. 1,204: 33

Tilintarlastajain lausunto:

Tilit ovat oikein tehdyt ja ehdotamme hyväksyttäväksi.

Jyväskylän tunnan Säästöpankin lähdekas vuosikertomus v. 1909.

Säästöpankki on kuluineena vuonna ollut entiseen tapaan auki arki-lauwantaisin kello 9—11 a.p., huoneustossaan Pitäjäntiivalla.

Säästöpankin puhdas omaisuus oli tilivuoden lopussa:

Kantarahasto	3,000: —
Vararahasto	5,727: 91
Kassakaappi	600: —
Pulpetti	100: —
<hr/>	
Yhteensä	9,427: 91

muuta vähemänän arvoista mainitsematta.

Säästöönpannuille rahoille on laskettu 5 % kasvu. Vuoden alussa oli 261 vastakirja käytännössä. Vuoden varrella annettiin 35 uutta ja kuolettiin 29, joten vuoden lopussa oli 267 vastakirja liikkeessä.

Yksityisen henkilön korkein saaminen yhdestä vastakirjasta oli Smk. 18,349: 09. Pienin saaminen oli Smk. 1: 43. Yleisen rahaston Smk. 31,041: 85.

Vuoden aikana tehtiin 89 säästöönpanoa ja 77 säästöstä ottoa.

Säästöönpanojoiden saamiset vuoden lopussa olivat:

Yksityisten henkilöiden 244 vastakirja	187,261: 59
Rahastojen ja yhdystysten 23 vastakirja	48,966: 51
<hr/>	
Yhteensä	236,228: 10

Vuoden aikana tehdyt säästöönpanot olivat:

5 markkaa tahi vähemmän	5 kpl.
5—24	21 "
25—49	17 "
50—99	18 "
100—249	8 "
250—499	7 "
500—999	8 "
yl. 1,000	5 "
<hr/>	
Yhteensä	89 säästöönpanoa.

lludet vuoden aikana ilmestyneet säästöönpanijat olivat suku puolen, iijän, säädyn tahi elinkeinon suhteenv.

Tilallisia ja vuokraajia . . .	2 miestä;	— naista,	8 lasta
Torpparia ja itsellisiä . . .	6 " "	1 "	5 "
Teollisuuslaitosten työväkeä	3 "	— "	2 "
Palvelijoita	2 "	1 "	— "
<hr/>			
Yhteensä 13 miestä, 2 naista, 15 lasta.			

Yhdistyksiä ja rahastoja 5.

Lainatuista varoista kannettiin 6 % korko. Vuoden alussa oli pankilla 329 velkakirjaa, vuoden aikana otettiin 53 uutta ja lunastettiin 25 velkakirjaa, joten pankin huostassa vuoden lopussa oli 357 velkakirjaa. Vuoden lopussa oli suurin velkakirja 15,000: — ja pienin 20: —.

Lainoista karttui korkoja 12,422: 47.

Palkkioita maksettiin johtokunnan jäsenille, rahastenhoitajalle ja kirjurille yhteensä Smk. 851: —.

Säästöpankin varat olivat tilivuoden lopussa:

Kassja, juoksevalla tilillä . . .	1,630: 26
Takauslainat	166,707: 75
Riinnityslainat	47,750: —
Kunnan ottama laina . . .	8,000: —
Obligatioonit	24,925: —
Keskuspankin osakkeet . . .	3,400: —
Korkoja maksematta . . .	543: —
<hr/>	
Yhteensä 252,956: 01	

Kassarefervi:

Obligationit	24,925: —
Osakkeet	3,400: —
<hr/>	
Yhteensä 28,325: —	

Vuoden aikana ilmestyneet uudet lainaajat ja heidän saamanha pääomat:

19 talollista ja vuokraajaa	25,450: 75
18 torpparia	4,795: —
1 yleisessä palvelukseessa oleva	3,000: —
3 työväkeen kuuluvaa	1,450: —
6 itsellistä tabi mäkituppalaisista	1,900: —
3 liikealalla teimiwaa	1,200: —
2 virkamiestä	8,000: —
1 funta	8,000: —
Yhteensä 53 uutta lainaajaa.	53,801: 75

Yhteensä 53 uutta lainaajaa.

Säästöpankin isännistöön kuuluiwat seuraawat kansalaiset:

A. Schildt, A. Kolu, Aug. Häkkinen, J. Karjalainen, M. Schwälabti, O. Tenrunen, O. Salonen, M. Wehmas, A. Halinen, A. Hevila, J. W. Yrjälä, A. Huovila, O. Nihimäki, G. Peltonen, M. Ollila, A. Silander, Dob. Kylmälähti, R. W. Koskelin, A. Mäkinen, J. H. Pellinen, T. Ikonen, J. Vanhala, R. Hunkalajärvi ja M. Huovelin.

Johkokuntaan kuuluiwat: A. Halinen, esimiehenä, Otto Reekinen, varaesimiehenä, Aug. Häkkinen, O. Salonen, M. Wehmas, O. Siikki, Dob. Kylmälähti, R. W. Koskelin ja J. Karjalainen. Adolf Halisen kuoleman jälkeen toimi lopun vuotta esimiehenä Dob. Kylmälähti ja johkokunnan varajäsenenä T. Tahvenen.

Johkokunnalla on ollut ite nähdä kulueneakin vuotena panttin toiminnan kašvaneen, waikkakin hiljaa. Kovaasta raha-ajasta huolimatta on talletettu summa enniestumit pyysymään jonkin verran suurempana säästöstä pois otettuja varoja. Emme woi olla tässä samalla lausumatta sitä toivomustä kuntalaistenillemme, että tallettaisiwat suuremmassa määrässä kuin ennen liikavaransa omian kunnan säästöpankkiin. Jäisivät silloin kertyvät weittowarat omian kunnan hyväksi.

Kulueneena vuotena menetti säästöpankkiime kuoleman taulta pankin perustamisesta saakka isännistön ja johkokunnan jäsenenä ja viime

aikana johtekunnan esimiehenä toimineen maanviljelijä Adolf Halisen. Hänens yhtämittaista, pankillemme monipuolin myötätunteista työtänsä jäämme kiitollisuudella muistamaan.

Jyväskylässä tammikuun 24 p:na 1910.

Johtekunta.
